

GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS
PROVINSIALE EKSAMEN
2015
GRAAD 10

REKENINGKUNDE

MEMORANDUM

14 bladsye

GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS
PROVINSIALE EKSAMEN

REKENINGKUNDE

MEMORANDUM

VRAAG 1

	Algemene Grootboek		Hulp grootboek		Bedrag	Rekeningkundige vergelyking		
	Rekening Dt	Rekening Kt	Rekening Dt	Rekening Kt		B	E	L
vb.	Skryfbehoeftes	Kleinkas			300	-	-	0
A	Debiteure-kontrole ✓	Verkope ✓	G. Nel ✓		1 500	+✓	+✓	0
	Koste van verkope ✓	Handels-voorraad ✓			1 000	-✓	-✓	0
B	Toerusting ✓	Krediteure-kontrole ✓		New Concepts ✓	7 550	+ ✓	0	+ ✓
C	Debiteure-kontrole ✓	Bank ✓	A Jacob ✓		300	+ ✓ -✓	0	0
	Debiteure-kontrole ✓	Korting toegestaan ✓	A Jacob ✓		30	+✓	+✓	0
D	Krediteure-kontrole ✓	Bank ✓	JJ Handelaars ✓		3 430	-✓	0	-✓
	Krediteure-kontrole ✓	Korting ontvang ✓	JJ Handelaars ✓		170	0	+✓	-✓
E	Handels-voorraad ✓	Bank ✓			1 230	+ ✓ -✓	0	0
F	Bank ✓	Vaste deposito ✓			20 000	+ ✓ -✓	0	0
	Bank ✓	Rente op vaste deposito ✓			5 000	+✓	+✓	0
G	Onttrekkings ✓	Handels-voorraad ✓			1 050	-✓	-✓	0

VRAAG 2

2.1 ALGEMENE JOERNAAL

						Debiteurekontrole		Krediteurekontrole	
Dok no	D	Besonderhede	F	Dt	Kt	Dt	Kt	Dt	Kt
	30	Voorlopige totale				960	180	150	870
JB1	a	Krediteure vir lone	✓	10 720					
		Lone	✓		10 720				
JB2	b	Handelsvoorraad	✓	1 200					
		Skryfbehoeftes	✓		1 200				
JB3	c	Toerusting	✓	5 270					
		Oninbare skulde ingevorder	✓		5 270				
JB4	d	Sabatini Handelaars	✓	300				#300	
		Selini Handelaars	✓		300				#300 ✓
JB5	e	Debiteureafslag	✓	530					
		Debiteurekontrole	✓		530		✓530		
JB6	f	Pop Handelaars	✓	1 050		✓1 050			
		Pop Handelaars	✓		1 050				✓1 050
		Totale				✓2 010	✓710	✓450	✓2220
		Besonderhede en bedrag is 1 punt				Allokeer metode punte vir totale Totale moet groter wees as die voorlopige totale # 1 punt vir beide bedrae			

2.2

Algemene grootboek van Snap Handelaars

Debiteurekontrolerekening									
Sep	1	Saldo	a/b	35 270	Sep	30	Bank en korting✓	KOJ	✓21 710
	30	Verkope✓	DJ	✓35 980			Debiteureafslag✓	DAJ	✓1 710
		Bank✓	KBJ	✓4 520			Joernaal krediete✓	AJ	☑710 Sien 2.1
		Joernaal debiete	AJ	☑2 010 Sien 2.1			Saldo	o/b	☑53 650
				77 780					77 780
Oct	1	Saldo	a/b	53 650					

Krediteurekontrolerekening									
Sep	30	Totale afslag✓	KAJ	✓7 120	Sep	1	Saldo	a/b	30 650
		Bank en korting✓	KBJ	✓25 670		30	Totale aankope✓	KJ	✓83 720
		Joernaal debiete	AJ	☑450 Sien 2.1			Joernaal krediete✓	AJ	☑2 220 Sien 2.1
		Saldo	o/b	☑83 350					
				116 590					116 590
					Okt	1	Saldo	a/b	83 350

Handelsvoorraad rekening									
Sep	1	Saldo	a/b	95 700	Sep	30	Koste van verkope ✓	KOJ	✓37 800
	30	Bank✓	KBJ	✓31 950			Koste van verkope	DJ	✓25 700
		Krediteure-kontrole✓	KJ	✓67 380			Krediteure-kontrole✓	KAJ	✓6 950
		Koste van verkope✓	DAJ	✓✓1 000			Saldo	o/b	☑125 580
				196 030					196 030
Okt	1	Saldo	a/b	125 580					

VRAAG 3

3.1	Verduidelik volledig waarom die saldo van die krediteurekontrole rekening ooreen moet stem met die totaal van die krediteurelys aan die einde van die maand.
	- Die individuele krediteurerekening word gedebiteer en gekrediteer met hul onderskeie bedrae van die joernale op 'n daaglikse basis. ✓ - Die kontrolerekening word gedebiteer en gekrediteer met die totale van die joernale aan die einde van die maand. ✓ - Die kontrolerekening is 'n opsomming van die krediteuregrootboek. ✓✓

4

3.2	Met verwysing na die transaksie gedateer 25 September 2015, gee 'n rede vir die laat betaling alhoewel daar voldoende fondse in die bank is. Voorsien TWEE voorstelle om die probleem te voorkom.
	Rede - Swak interne kontrole van krediteurerekening. ✓ Voorstelle Enige twee ✓✓ ✓✓ - Laat een persoon die werk van die krediteureklerk kontroleer om te verseker dat alle betalings tydig gemaak word. - Reik vooruitgedateerde tjeks uit aan krediteure om laat betalings en risiko om korting te verloor, te voorkom. - Behoorlike beplanning.

5

3.3 Krediteuregrootboek van Galaxy Handelaars						
Venus Bpk						
Datum		Besonderhede	Fol	Dt	Kt	Saldo
Mei	1	Saldo	a/b			✓7 800
	3	D/N 567 ✓	AJ		✓78	7 878
	5	Tjek no. 107 ✓	KBJ	✓7 000		878
		Korting ontvang ✓	KOJ	✓140		738
	10	Faktuur no. 483 ✓	KJ		✓✓1 105	1 843
	13	D/N 220 ✓	KAJ	✓173		1 670
	25	Joernaalbewys (Kansellering van korting) ✓	AJ		✓140	✓✓1810

16

VRAAG 4

4.1.1	Historiese koste beginsel ✓
4.1.2	Paring ✓
4.1.3	Wesentlikheid ✓
4.1.4	Besigheidsentiteit ✓

4

4.2.1 Inkomstestaat van Russell handelaars vir die jaar geëindig 28 Februarie 2015	
Verkope (519 000 – 1 875✓ – 300✓)	516 825☑
Koste van verkope (346 350 – 200✓)	(346 150) ✓
Bruto wins	170 675☑
Ander bedryfsinkomstes	50 885☑
Oninbare skuld verhaal (315 + 1 500✓)	1 815✓
Korting ontvang	270✓
Huurinkomste (40 000 – 3 200✓)	36 800✓
Kommissie-inkomste	12 000✓
Bruto bedryfsinkomste	221 560☑
Bedryfsuitgawes	(129 933)☑
Salarisse en lone (54 000 + 18 000)	72 000✓✓
Pensioenfondsbydrae	720✓
Werkloosheidsversekeringsfondsbydrae	180✓
Korting toegestaan	675✓
Versekering (10 128 – 3 675✓)	6 453☑
Oninbare skulde (975 +1 350✓✓)	2 325☑
Water en elektrisiteit (4 395 + 465✓)	4 860☑
Skryfbehoeftes (8 400 – 270✓)	8 130☑
Handelsvoorraadtekort (34 650 – 33 600)	1 050✓✓
Waardevermindering (13 200✓✓ +14 460✓ +5 340✓)	33 000☑
Bankkoste	540✓
Bedryfswins	91 627☑
Rente inkomste	2 250✓
Wins voor rente uitgawe	93 877☑
Rente uitgawe (12 300✓ + 2 750✓ + 21 840✓)	(36 890)☑
Netto wins vir die jaar	56 987✓☑

MEMORANDUM	Rekeningkunde
-------------------	----------------------

4.2.2 Vastebate-nota	Grond en geboue	Voertuie	Toerusting
Drawaarde aan die begin van die jaar	456 862	144 600✓	33 340✓
Kosprys	456 862	207 000	88 000
Opgelope waardevermindering	0	(62 400)✓	(54 660) ✓
Bewegings			
Toevoegings teen kosprys	0	160 200✓	0
Bateverkope teen drawaarde	0	0	0
Waardevermindering vir die jaar	0	(19 800)✓☑	(13 200)✓☑
Drawaarde aan die einde van die jaar	456 862	222 600☑	20 140☑
Kosprys	456 862	304 800✓	88 000✓
Opgelope waardevermindering	0	(82 200)✓	(67 860) ✓

15

Handels- en ander betaalbares	
Handelskrediteure	21 435
Krediteure vir salarisse (18 000 -1 800✓-720✓-1 200✓-180✓)	14 100☑
Mediesefonds	1 200
Vooruitontvange inkomste	3 200✓
Opgelope uitgawes	465✓
SAID: LBS	1 800✓
Pensioenfonds (720✓+720✓)	1 440☑
Werkloosheidsversekeringsfonds (180✓+180✓)	360☑
Totaal	44 000☑

15

4.3.1 Balansstaat van Top Dog Handelaars soos op 28 Februarie 2015

Bates	
Nie-bedryfsbates	1 425 200☑
Vaste bates	1 408 000✓
Finansiële bates	
Vaste deposito (37 200-20 000✓)	17 200☑
Bedryfsbates	181 730☑
Voorraad (67 200 + 540)	67 740✓✓
Handels en ander ontvangbares (53 820+7350+3120)	64 290✓✓
Kontant en kontantekwivalente (1 500✓+28 200✓ + 20 000☑)	49 700☑
TOTALE BATES	1 606 930☑
Ekwiteit en laste	1 126 920
Eienaarsekwiteit (belang) sien 4.3.2	1 126 920☑
Nie-bedryfslaste	222 250
Verbandlening (274 200✓-51 750✓✓)	222 450☑
Bedryfslaste	257 560☑
Handels- en ander betaalbares (88 000+4 530+6 400)	98 930✓✓
Oortrokke bank	106 880✓
Korttermyndeel van die lening sien verband lening	51 750☑
TOTALE EKWITEIT EN LASTE	1 606 930☑

4.3.2 Eienaarsekwiteit

Kapitaalsaldo aan die begin van die jaar	800 000✓
Addisionele kapitaalbydrae	150 000✓
Netto wins	412 290✓
Onttrekkings	(235 370) ✓
Kapitaalsaldo aan die einde van die jaar	1 126 920☑

VRAAG 5

5.1.1	Winsopslag % bereik
	168 750✓ / 281 250✓ x 100 ☒ = 60% ☒ Bewerking indien een deel korrek

4

5.1.2	Persentasie opbrengs op eienaarsekwiteit / -belang
	50 000✓ x 100✓ / 255 000 ✓ 19.61% ☒ Bewerking indien een deel korrek is

4

5.1.3	Bedryfsverhouding
	Bedryfsbates : Bedryfslaste 26 040 + 18 530 + 1 000 : 17 500 + 4 200 45 570✓✓✓ : 21 700✓✓ 2.1 : 1 ☒ Bewerking indien een deel korrek is

6

5.1.4	Vuurproefverhouding
	26 040 + 1 000 : 21700 27 040✓✓ : 21 700 ☒ sien 5.1.4 1.24 : 1 ☒ Bewerking indien een deel korrek is

4

5.2	Die begrote/doelwit winsopslag is 78%. Het die besigheid die winsopslag persentasie bereik? Verduidelik deur syfers te gebruik. Verskaf DRIE redes.
	Nee. Slegs 60% is bereik.✓ Redes Enige Drie ✓✓ ✓✓ ✓✓ • Goedere is verkoop teen afslagpryse aan grootmaatkopers. • Diefstal van goedere. • Gereelde seisoenverkope is gehou om verkope aan te moedig. • Winsopslag berekeninge kan verkeerd gedoen wees.

7

5.3	Behoort Phiri Handelaars tevrede te wees met hul likiditeitsposisie? Verduidelik deur TWEE finansiële aanwysers of syfers aan te haal om jou antwoord te ondersteun.
	Nee.✓ Verduideliking Enige Twee ✓✓ ✓✓ • Die bedryfsverhouding verlaag✓ van 3,3 : 1 na 2,1 : 1✓ • Die vuurproefverhouding verlaag ✓ van 2,4 : 1 na 1,24 : 1✓ OF Ja.✓ Verduideliking Enige Twee ✓✓ ✓✓ • Die bedryfsverhouding verlaag✓ van 3,3 : 1 na 2,1 : 1✓ • Die vuurproefverhouding verlaag ✓ van 2,4 : 1 na 1,24 : 1✓ Besigheid is steeds instaat om kort termynskuld te betaal alhoewel die verhoudings gedaal het.

5

VRAAG 6

6.1.1	Waarvoor staan BTW?									
	Belasting op toegevoegde waarde✓	1								
6.1.2	Wat is die huidige BTW-koers?									
	14%✓	1								
6.1.3	Voltooi die table t.o.v. BTW.									
	<table><tr><td>A</td><td>LBS✓</td></tr><tr><td>B</td><td>Salarisse / lone✓</td></tr><tr><td>C</td><td>Verbruikers✓</td></tr><tr><td>D</td><td>Indirek✓</td></tr></table>	A	LBS✓	B	Salarisse / lone✓	C	Verbruikers✓	D	Indirek✓	4
A	LBS✓									
B	Salarisse / lone✓									
C	Verbruikers✓									
D	Indirek✓									
6.1.4	Lewer kommentaar oor sy werkswyse en noem die gevolge wat hy in die gesig staar indien hy aan die SAID rapporteer word.									
	Enige een punt ✓✓ Tipe werkswyse • Oneties • Bedrog • Diefstal Enige een punt ✓✓ Gevolge • Betaal 'n boete aan SAID • Tronkstraf	4								

6.2	Kies die woord/frase uit die lys op vraestel wat die beste by die definisie pas.		
	6.2.1	Veranderlike koste	✓✓
	6.2.2	Direkte material-koste	✓✓
	6.2.3	Vaste koste	✓✓
	6.2.4	Indirekte materiaalkoste	✓✓
	6.2.5	Indirekte arbeidskoste	✓✓

10

6.3.1	Wat is 'n kontantbegroting?
	'n Kontantbegroting is 'n finansiële plan wat die toekomstige verwagte ontvangstes en betalings toon. ✓✓

2

6.3.2	Noem TWEE gebruikers van 'n kontantbegroting.
	Enige twee ✓ ✓ • Families/Huishoudings • Besighede • Regering

2

6.3.3	Gee DRIE redes ter verduideliking waarom 'n kontantbegroting opgestel word.
	Enige drie ✓✓ ✓✓ ✓✓ • Dit voorkom oorspandering. • Dit voorkom dat individue of besighede meer spandeer as wat hulle verwagte inkomste is. • Dit help om oortrokke bank te voorkom en nie rente op oortrokke bank te betaal nie. • Dit help om uitgawes te prioritiseer. • Dit voorkom dat individue of besighede skuld aangaan. • Dit toon spandering gewoontes.

6

30

TOTAAL: 300